

DE OORSPRONG

Met de modellerende golven van de zee en de meanderende rivieren ontvouwt de geschiedenis van Middag-Humsterland zich in vloeiende vormen langs de sculptuur van onderen naar boven, uitmondend in de nieuwe aanwas van de mensheid. De sculptuur draagt dan ook de naam 'Middag-Humsterland'.

De Noordzee voert zand aan waarmee de Waddeneilanden worden gevormd en doordat het zeewater hierachter tot rust komt, begint er aan de randen van het vasteland een kwelderlandschap te ontstaan. Dit slijbt langzaam maar zeker verder op, waardoor het er uiteindelijk ook bij hoog water droog blijft.

Pas dan begint de 'echte' geschiedenis van Middag-Humsterland. De eerste boeren trekken het lege kwelderlandschap binnen, niet wetend wat hen te wachten staat. Zij vinden er uitgestrekte grazige weiden waar hun koeien beter voedsel kunnen vinden dan op de karige zandgronden.

Eerst komen ze alleen 's zomers naar deze oorden, in de herfst trekken ze weer terug naar de hogere gronden als stormvloed de kwelders onder water zetten. Tussen 600 en 500 voor het begin van de jaartelling vestigen de eersten zich definitief op de drooggevalle kwelders.

HET PAARDENGRAF

Direct achter het museum ligt wierde De Bouwerd. Deze wierde diende niet voor bewoning maar als grafveld. Het bijzondere is dat hier niet alleen mensen zijn begraven, ook dieren hebben er een laatste rustplaats gekregen.

Het meest opzienbarende graf bevatte twee paarden en een hond. Waarom deze dieren hier in de achtste eeuw begraven zijn, blijft een mysterie. Zijn ze geofferd? Maakten zij deel uit van een begrafenisritueel? We zullen het nooit met zekerheid kunnen zeggen.

Het graf is in het museum tentoongesteld, precies zoals het bij de opgraving gevonden is.

De vierde kant van het beeld begint eveneens met en kronkelende rivier, omdat niet alleen de Hunze maar ook andere rivieren hun boetserende stempel op dit landschap drukten, zoals de Lauwers, het Peizerdiep en de Drentse A.

Gezamenlijk hebben zij door de werking van afstromend zoet water en de zoute getijdenbewegingen eeuw in, eeuw uit dit gebied vormgegeven. Langs de rivier zien we weer een wierdeboerderij staan.

Rond het begin van onze jaartelling zijn de kwelders al zover aangeslibd dat een heel aantal wierden op de hoger gelegen delen is ontstaan, waaronder Saaksum, Englum, Fransum, Aduard en Niehove.

Voor de entree van Museum Wierdenland in Ezinge staat een opvallend kunstwerk getiteld Middag-Humsterland. Dit bronzen beeld laat zich lezen als een driedimensionaal geschiedenisboek van het oudste cultuurlandschap van West-Europa. Beeldhouwer **Jon Gardella** neemt ons in één vloeiende beweging mee op ontdekkingsreis door de veelbewogen historie van dit bijzondere gebied, een onbekende toekomst tegemoet. De gebeeldhouwde reliëfs en bijbehorende museumstukken worden op treffende wijze in beeld gebracht door fotograaf **Joost Sizoo** en opgeluisterd met schitterende panoramafoto's van Nationaal Landschap Middag-Humsterland. **Emmy Wagenaar Hummelinck** verbindt beeld en beelden met verklarende teksten en nodigt ons uit om zelf op onderzoek te gaan, zowel in Museum Wierdenland als in Middag-Humsterland.